

**PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ
TYKADLÁČKŮV ROK
Dětská skupina Tykadýlko
Platnost programu: 1. 6. 2016 – 1. 6. 2017**

1. Obecná charakteristika dětské skupiny Tykadýlko

Dětská skupina má zázemí v budově Centra sociálních služeb na okraji města Vysokého Mýta. Naše prostory se nacházejí v prvním patře bezbariérové budovy. Budova se zamyká a vstup do ní je umožněn pouze osobám budovu užívajícím a těm, které do budovy vpustí zaměstnanci.

Dětská skupina je určena dětem od 1,5 let do začátku školní docházky z Vysokého Mýta a okolí. Přijímání dětí probíhá dle platného provozního řádu.

Adresa	Dětská skupina Tykadýlko, Plk. B. Kohouta 914, 566 01 Vysoké Mýto
Provozovatel	Mikádo – středisko volného času Vysoké Mýto, příspěvková organizace Choceňská 190, 566 01 Vysoké Mýto
Telefon	739 084 971 – mobilní telefon DS/ 465 424 314 – ředitelka Mikáda - SVČ
Emailová adresa	tykadylko@ddm-mikado.cz
Web	www.ddm-mikado.cz
IČO:	72087013
Odpovědná osoba	Chalupníková Gabriela
Ředitelka SVČ	Mgr. Helena Kejzlarová
Typ	S celodenním provozem
Dětská skupina	Stanovená kapacita 10 dětí
Školní výdejna	Stanovená kapacita 10 dětí
Provozní doba	7.00 – 16.00 hodin

2. Podmínky vzdělávání

V dětské skupině budeme dbát na to, abychom vytvořili příznivé podmínky pro zdravý vývoj dětí a podpořili rozvoj jejich schopností a dovedností úměrně věku a individuálním potřebám.

Vytvoříme podmínky pro efektivní komunikaci lidí, které skupina sdružuje – dětí i dospělých.

- **Věcné podmínky**

Pro pobyt dětí během dne slouží velká herna sousedící s WC a umývárnu se sprchovým koutem a přebalovacím pultem. Prostorná šatna je určená k odkládání svršků a převlékání dětí. Menší herna může být využita k denním činnostem a slouží jako ložnice k odpolednímu odpočinku dětí. K herně náleží prostorný balkon, který lze využít k rozličným činnostem.

Před budovou Centra sociálních služeb se nachází rozlehlá travnatá plocha s hřišti vhodná pro pobyt dětí. Vycházky v blízkém okolí nabízí jak sportovní a kulturní vyžití dětí, tak pobyt v přírodě.

- **Životospráva**

Dětem je v dětské skupině je poskytována plnohodnotná strava v souladu s jejich vývojovými potřebami. Děti do jídla nenutíme, ale pozitivně je motivujeme ochutnávat nové potraviny. Dbáme na pitný režim, děti mají neustálý přístup k pití.

- **Psychosociální podmínky**

Děti budou pobývat v přátelském prostředí, které respektuje jejich věkové a individuální potřeby a napomáhá jejich uspokojování. Volnost a svoboda dětí je vyvážena dodržováním nezbytných předem dohodnutých pravidel. Během dne zařazujeme jak volnou hru, pobyt na čerstvém vzduchu, tak organizovanou činnost a odpočinek.

- **Organizace vzdělávání, denní režim**

Snaha všech zaměstnanců dětské skupiny směřuje k tomu, aby se dítě během pobytu cítilo šťastně a spokojeně. Pedagogové se naplno věnují dětem, děti mají příležitost volit si volnou hru a také účastnit se skupinových aktivit. Vzdělávání je organizováno tak, aby děti prožívaly to, o čem se učí a dokázaly poznatky spojit do smysluplného celku.

Denní režim je stanoven v platném provozním řádu, je ovšem natolik flexibilní, aby ho pracovníci mohly přizpůsobit aktuální situaci.

- **Řízení dětské skupiny**

Dětská skupina Tykadýlko a její zaměstnanci pracují stylem, který je založen na vzájemné spolupráci, podpoře, pohotové reakci na změny, otevřené diskusi a iniciaci změn a v neposlední řadě pomoci při odstraňování potíží. Ke stejným morálním zásadám vedeme i děti, které podporujeme v tom, aby samy úměrně věku a schopnostem rozhodovaly o svém životě v dětské skupině.

3. Charakteristika výchovně vzdělávacího programu

Při tvorbě programu se inspirujeme pedagožkou Mariou Montessori, jejíž hlavní krédo zní "Pomoz mi, abych to dokázal sám".

Vycházíme taktéž z poznatků psychologie a pedagogiky, které zdůrazňují, že první roky života dítěte mají v jeho životě dalekosáhlý význam. Z věkových zvláštností také vychází samotné téma programu, které zní "Tykadláčkův rok". Děti ve věku 2 až 7 let s jejich myšlení jsou spjaté s věcmi, které je bezprostředně obklopují, mohou si je "ohmatat". Jsou jimi ony samy, jejich rodina, bydliště, příroda a změny, které se v ní cyklicky dějí a kulturní zvyklosti, které tyto změny doprovází. Děti batolecího a předškolního věku si všimají opakování jevů, které je obklopují, a staví na těchto zkušenostech svoje sebevědomí a schopnost zorientovat se v životě. Rádi bychom pomocí našeho programu dosáhli toho, aby děti měly možnost tyto přírodní a kulturní změny zkoumat z různých úhlů a rozvíjet přitom svoji osobnost způsoby, které jsou pro děti dané věkové skupiny přirozené.

Program "Tykadláčkův rok" se inspiruje Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, který podrobně vymezuje schopnosti a kompetence, které by dítě před nástupem do školy mělo zvládnout. Témata námi volená proto také propojují pět oblastí vzdělávání:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

V následujících tématech budeme konkretizovat cíle, kterých bychom chtěli dosáhnout, vzdělávací nabídku i způsoby, jakými budeme dosahovat vytyčených cílů. Řídíme se zásadou, že dítě je ovlivňováno nejen tím, co mu program dětské skupiny nabízí, ale hlavně tím, co žije – klimatem ve skupině, kontaktem s personálem, zkušenostmi.. a tyto nejsou v plánu výchovy a vzdělávání zachytitelné.

1. Tématický celek "Tykadláčkově léto"

Nabídka témat:

- Já ve školce
- Tykadláček už je velký, hraje si bez maminky
- Moji noví kamarádi
- Tykadláček na vycházce
- Na hřišti
- Vyrostlo nám semínko
- Sluníčko
- Prázdniny u babičky a dědy
- Pozor, silnice!
- Voda vodička

Cíle tematického celku:

Adaptace dětí v kolektivu, utváření a pochopení pravidel bezpečného pohybu v DS a na vycházkách a výletech, utváření povědomí o režimu v DS, rozvoj samostatnosti a sebeobsluhy, rozvoj pozitivního vztahu k sobě a kamarádům a tetám v DS, zažívání úspěchu a radosti, sdílení s kamarády, rozvoj schopnosti vnímat a přijímat společenské hodnoty, seznámení se součástmi ekosystému, objevování vlastností přírodních materiálů.

Naše vzdělávací nabídka:

Manipulační činnosti všeho druhu – sebeobsluha, hygiena, stolování, oblékání, úklid. Pozorování a hra s živou přírodou, pěstování rostlin, hra s hlínou, kamínky, klacíky, pískem, vodou. Pohybové činnosti s náčiním i přirozený pohyb na čerstvém vzduchu. Hry podporující kamarádské vztahy, výtvarná a umělecká činnost přiměřená věku a schopnostem, rytmizace, zpěv, poslech pohádek a příběhů.

2. Tématický celek "Listí padá, podzim je tu"Nabídka témat:

- Barevný podzim
- Prší prší
- Půjčím a vrátím
- Jablíčka voní a chutnají
- Jdeme na návštěvu..
- Vozíme se vláčkem, autobusem
- Zním svoje tělo
- O veliké řepě
- Listíčko padá ze stromů
- Tykadláček v lese

Cíle tematického celku:

Rozpoznat a umět vyjádřit své tělesné potřeby a samostatně je uspokojit (teplo, chlad, žízeň), osvojení jednoduché práce s předměty denní potřeby, rozvoj a užívání všech smyslů, zlepšování koordinace ruky a oka, rozvoj paměti a pozornosti se zaměřením na úmyslnou činnost, vytváření prosociálních postojů (citlivosti, toleranci, respektu), aktivní zvládnání změn ve společenském prostředí.

Naše vzdělávací nabídka:

Podpora samostatného rozhodování a vyjadřování, používání nástrojů a manipulace s přírodninami a jiným materiálem, rozvoj jemné motoriky při smysluplných činnostech, činnosti rozvíjející předmatematické myšlení (třídění, řazení), skupinové hry vyžadující spolupráci v kolektivu, tématické vycházky a venkovní činnost.

3. Tématický celek "Přišla paní zima"

Nabídka témat:

- Hurá do kuchyně
- Tykadláček se učí oblékat
- Přijde Mikuláš
- Ježíšek nám nadělí
- Hrajeme si venku v zimě
- Ve městě je divadlo
- Karneval
- Mráz maluje na okna
- Tykadláček je nemocný

Cíle tematického celku:

Seznamování s kulturou a rituály, aktivní prožívání největších svátků v roce, poznávání lidského těla a jeho zvláštností, rozvoj kultivovaného projevu, pociťování radosti z dávání a dostávání, uvědomění si změn v přírodě, vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, užívání všech smyslů a rozvoj logického myšlení, rozvoj receptivních jazykových dovedností

Naše vzdělávací nabídka:

Řešení praktických problémů, radostné prožívání příprav na Mikuláše a Vánoční svátky, uskutečnění vlastní slavnosti v DS, příprava jednoduchého pokrmu a cukroví, zimní sporty a hra se sněhem, aktivity zaměřené na poznávání města, setkávání s různými formami umění a kultury mimo prostory DS, činnosti zaměřené na poznávání svého těla a jeho funkcí, práce s literaturou různého zaměření.

4. Tématický celek "Jarní sluníčko ohřeje nás maličko"

Nabídka témat:

- První jarní kytička
- Chutná to a voní to
- Čistím zoubky řízy řízy
- Týden s pohádkou
- Kdo bydlí u nás doma
- Den a noc
- Mládátka
- Tykadláček na zahrádce
- Děti mají svátek
- Už jsem velký, je mi ..

Cíle tematického celku:

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou, utvoření poznatků o rozdílnosti lidí, kteří dítě obklopují, pochopení některých přírodních zákonitostí, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvoj produktivních jazykových dovedností, posilování pozitivního vztahu ke svému okolí (živé i neživé přírodě), vytváření základů aktivních postojů k životu.

Naše vzdělávací nabídka:

Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování a vztahů, pracovní činnosti péstitelské, úkony samostatné péče o osoby, předměty a přírodu ve svém okolí, účast na veřejných akcích zaměřených pro děti, prožívání kulturních rituálů v rámci DS, relaxační a odpočinkové činnosti, sezónní hry, hry podporující tvořivost, konstruktivní myšlení, fantazii.

4. Závěr

Dětská skupina je ve srovnání s mateřskou školou prostředí rychle se měnící. Personál dětské skupiny Tykadýlko bude tematické celky využívat dle vlastního uvážení založeného na momentální situaci ve skupině, např. celoroční zařazování adaptačních činností.

Naším záměrem je, aby se u nás děti cítily v bezpečí, v pohodě a rozvíjely se v souladu se svým potenciálem a hlavně, aby se ze svých úspěchů radovaly.